

İDAREHANE

İstanbul Ankara Caddesi
Telgraf: İstanbul YARIN
Telefon: İstanbul 1667

FİATI

5

KURUŞ

YARIN

« Arif Oruç » Beyin mes'uliyeti altında hergün çıkar

FİATI

5

KURUŞ

ABONE:

Dahil için seneliği 1400

Hariç memleketlere 2700

İlan tarifeye tâbidir

Bir memur on iki gündenberi gaiptir

İktisat Vekili Bevi nazari dikkatini cdlbederiz

Hükûmete Sigortacıların bir milyon lira bsrçları var

İngiliz mümessilinin Osmanlı Hariciye Nazırına yazılan ehemmiyetli neler vardı?

Evvelki günkü nüs amızda İstanbulda bulunan (Sigorta) kumpanyalarının çevirmekte oldukları sigorta işlerinden uzun uzadıya bahsetmiş ve sırasile birtakım vesikalar neşredebilmizi de bildirmiştik.

O günden itibaren bahsettiğimiz vesikalardan bir tanesini neşrediyoruz. Bu vesika İstanbul ecnebi işgali altında bulunduğu zamanlara ait bulunmaktadır.

O zaman (Osmanlı Hariciye Nezareti) İngilizlere müracaat etmiş ve sigortacıların halktan tahsil ettikleri (Ybde iki resmin) Osmanlı Hükûmetine iadesini bildirmiştir.

İngiliz mümessili de meseleyi tetkik ettikten sonra Hariciye Nazırı (İzzet) paşa ya kabul ettiklerine dair cevap vermiştir. İngiliz mümessilinin Hariciye Nezaretine yazdığı cevabı aynen dercediyoruz:

Hariciye nezaretine yazılan cevap

Sigorta şirketleri tarafından cibayet edilmekte olan (Yüzde iki resmin) Hazinei Osmaniyeye tekiye ve tesviyesi çaresinin istikmaline mütedair 9 Haziran 338 tarihli ve 33837 numaralı tahrirâtı âliyenin: Fransa, İngiltere ve İtalya mümessillerince alınmış olduğunun heyanelle kesbişeref ederiz.

2 - Zirde maruz neticenin istihsalı neticesine iktisabı muvaffakiyet için Hükûmeti müttefika meyanında ittifak hâsıl olduğu cevaben arz olunur.

3 - Hükûmeti Osmaniyeye ihtiyacı mübremine karşılık teşkil etmek üzere tebaai osmaniye den tahsil edilmiş olan meblağın mecmuu bugünden itibaren (mürakabe maliye heyeti muvakkatesi) emrine tevdi onuaektir.

Tebaai ecnebiyeden olan eşhası müemmeden tahsil edilmiş mebalığe gelince: Mebalığı mezkûrenin evrakı müspiteleri ibrazında eşhası merkumeye iadesi icabeder.

Diğer taraftan ecnaptan tahsil edilipte mütalebe edilmeyen mebalığ bir veznei mahsusaya

tevdi olunarak muallak bir halde bulundurulacaktır.

4 - Zirde vaziyetimizde mümessiller marûlarz mebalığın iadeten sureti tediyesi hakkına müdavelei efkâr eylemekte oldukları ve bu bapta verecekleri kararın kariben Babüaliye arz edileceği maruzdur.

Derseadet 29 Haziran 338

İşte yukardaki vesika İngiliz mümessillerinin Hariciye Nazırı İzzet Paşaya yazmış olduğu cevaptır. İngiliz mümessilliği aynı zamanda (İstanbulda bulunan sigorta cemiyetine de şu tezkereyi göndermiştir.

Mümessillik tezkeresi

Efendim,

Fevkalâde komiser tarafından telakki ettiğim emir mucibince sigorta şirketleri tarafından (Türk ve gayri Türk tebaalardan tahsil edilmiş olan temettülerin iadesi hakkında müttefikeyn fevkalâde komiserleri tarafından müttehiden Türkiye Hariciye nezareti celilesine verilen notanın kopyasını takdim ediyorum.

2 - Ecnebi tebaasından tahsil edilmiş olan temettülerin sürati iadesi müttefikeyn adli komisyonu tarafından tetkik edilmekte olup bu hususta verilecek karar bilâhare bildirecektir.

3 - Bilûmum sigorta kumpanyalarını bu mes'eleden haberdar ettiğiniz takdirde, İngiliz Fevkalâde komiseri size minnettar kalacaktır.

İngiliz: C. H. Krthop münreo

Bir milyon nasıl gitti!

Şu vesikalardan anlaşılıyor ki, yüzde iki temettüün hükûmete verilmesi kararlaştırılmış, fakat (Sigortacılar Türklerin tam bir milyon lirasını) gürültüye getirmişlerdir.

Sigortacılar, hakikati bildikleri gibi tahrif etmişler, (Hükûmet hesabına) aldıkları bir milyonu yutmuşlardır.

Tabii bu para hükûmete ait olduğu için tahsil edilecektir, İktisat Vekili Şakir Beyin şiddetle nazari dikkatlerini çelbederiz.

Hakikat nasıl tahrif ve ketmedilmişti? onu da yazacağız!

Bir papas hudut haricine atıldı

Yunan pasaportu ile gelip Türklük iddia eden bu papas vaktile de Rusmuş!

Galatada Rus manastırına birkaç gün evvel (Petros) isminde bir papas Aynarozdan bir Yunan pasaportu ile gelmiştir.

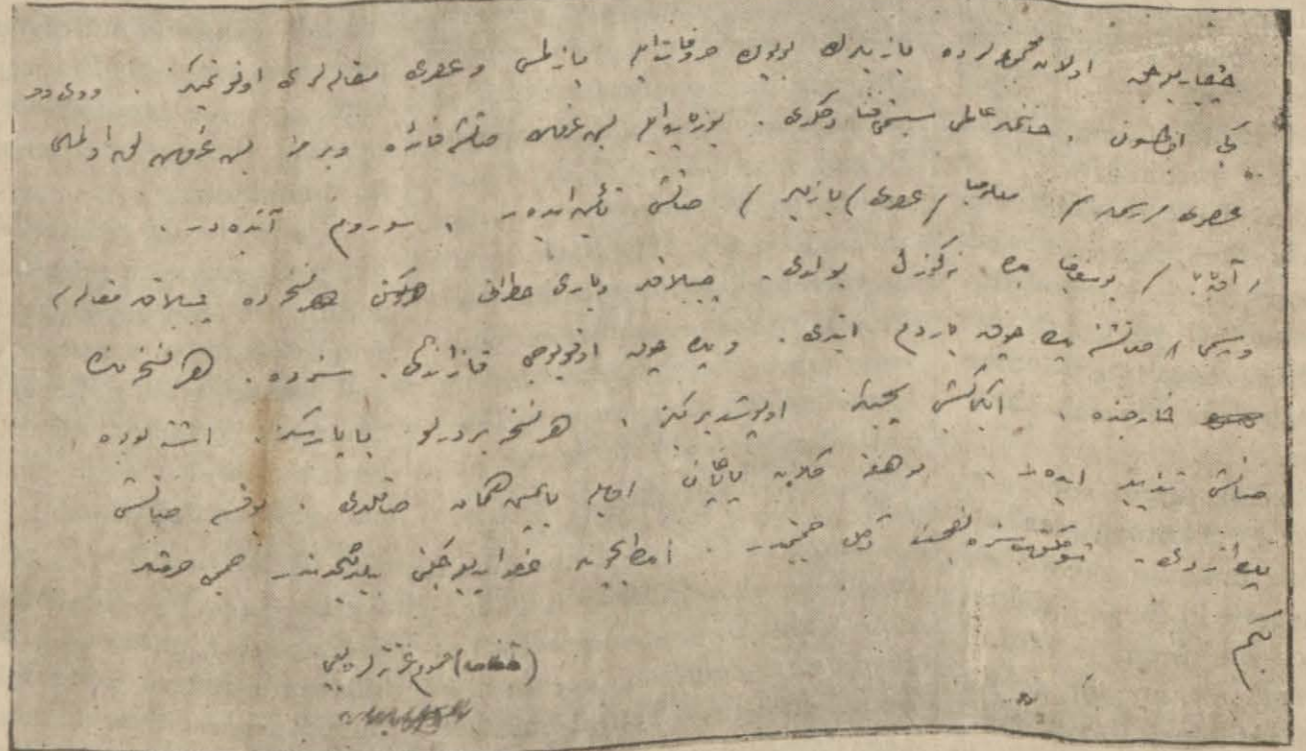
Papas Petros İstanbula gelmez Yunanlı olduğundan ecnebi ikamet vesikası alması lâzım

gelmiş ceza vermemek için, evvelce Selânikten aldığı 22 senelik Türk nüfus kâğıdını ibraz etmiştir.

Polis memurları papas (Petros)u beyaz Rus sıfatı ile tanıdık-

Bu gazetecilik dersini okuyun da ibret alın

Bu Derse ihtiyaçları olmadığını bildiğimiz arkadaşlarımız, bu dersi tatbika devam etmekte diler

Mühim merkezlerden birinde umum Bayilikeden birzattın çok şayanı dikkat mektubundan bazı fıkralar

Bu gün gayet dikkata şayan bir (Klişe) neşrediyoruz. Bu mektubu Türkiye'nin en mühim merkezlerinden birinde umum Bayilik eden bir zat, İstanbulda bulunan haftalık gazete sahifelerinden birine yazmıştır.

Tabii biz mektub sahibinin kim olduğunu yazmıyoruz. Okuyucularımız bu mektubu okudukları zaman son derece müteessir olacaklar ve şüphesiz matbuatın son zamanlarda tashih etmesi şiddetle lâzım olan bir cephesine âit bulunmaktadır.

Mühim Türk merkezlerinden birinde (Umum Bayi) olduğunu kaydettiğimiz zattın (Akbaba) mecmuasından bahsederken (ima) ettiği resimlerden birini de ayrıca basıyoruz ve pek tabii olarak mektup ve resim hakkında burada daha fazla birşey söylemeği zait addediyoruz.

Okuyucularımız bu husustaki fikrimizi ikinci sahifamızın başındaki (günlük makalede) bulacaklar ve öğreneceklerdir!

Çiplaklar diyarından

Emin Türk B. teslim oldu

Dün sabah bizzat adliyeye gitmiştir

Dünkü nushamızda (Resimli Ay) muharrirlerinden Behçet beyin tevkif ve muharrir Emin Türk beyinde müstentiklikçe tevkifi sırasında sıvışıp ortadan kaybolduğunu yazmıştık,

Emin Türk Bey dün sabah bizzat giderek ikinci istintak dairesine müracaat etmiş ve bir tevkif müzekkeresile tevkifhaneye gönderilmiştir.

Dün akşamki refiklerimizden biri yazdığımız kavadiisi tezkir etmek istemiş isede mesele yazdığımız şekildedir.

larından ve geçen sene bu papasın Beyaz Rus olarak Yunanistana gittiğide bildiklerinden tahkikatta bulunmuşlar ve polis dördüncü şubeden kaydını çıkarmışlardır. Yapılan tahkikatta papas Petrosun işine geldiği vakit Yunanlı, istediği vakit beyaz Rus aynı zamanda eski nüfusunu göstererek geçindiği anlaşılmiş, polis nezareti altında bir vapura ırkâp edilerek hududu milli haricine çıkarılmıştır.

Dün yıldız kumarhanesi açıldı

Fakat buğuntu için değil, Maryoseraya ait olan eşyaları tesbit için...

Ehlivukuf eşyaya kıymet biçti

Maryoseranın iflâsı dolayısıyla teşekkül eden sendik heyeti azasından İsmail İsa ve Rafet Beyler muavin Cemil beyle birlikte yıldız giderek evvelce müddei umumilik tarafından kapatılmış olan kumarhaneyi açmışlar ve Maryose-

ranın şahsına ait bulunan eşyaları tesbit etmişlerdir. Bu esnada hazır bulunan ehli vukuf bu eşyalara kıymet taktir etmiştir.

Diğer bir gün defterdarlık tarafından vergi borçları dolayısıyla haczedilen eşyaların tesbitine bağlanacaktır.

Her iki tarafta protesto çekti

Hirisi yunan vapuru kaptanı Dün mustantiklikçe isticvap edildi

Marmara faciasının tahkikatına dün de devam edilmiştir.

Ticaretî bahriye müdüriyetinin fen heyeti tetkikatını bitirmiş, raporunu müstentikliğe vermiştir.

Diğer taraftan her iki vapur kumpanyası da birbirleri aleyhine protesto çekerek zarar ve ziyanlarının tazminini istemişlerdir.

Hirisi vapuru kaptanı M. Ksandos dün altıncı müstantik Süreyya B. tarafından isticvap edilmiştir. İsticvabın tamiki

lüzumlu görüldüğünden bu günde M. Ksandosun isticvabi muhtemeldir.

Bu facia münasabete yapılan tahkikatın hukuki cihetten bir ehemmiyeti de vardır.

O da bu şekilde bir hadiseye ilk defa olarak mahkemelerimizin salâhiyetle vaz'iyet etmiş olmasıdır. Zira karasularımız dahilinde, ilk defa olarak eknebi gemi çarpışmıştır ve Lozan ahitnamesi mucibince muamele yapılmaktadır.

GÜNLÜK MAKALE:

Açık saçık neşriyat!

Birinci sahifemizde bir mektup klişesi ve bir (Resim) vardır. Bu Resim çıplak bir kadın manzarası göstermektedir. Yine bunun üzerinde başka bir (klişe) daha vardır: Mühim merkezlerden birinde umum gazeteler satıcılığı eden ismini vermek istemediğimiz bir zatın mektubudur..

Bu mektubu okuyanların, çok feci bir teessüre düşeceklerine emin bulunuyoruz. Gazete satıcılığı eden zat, bir (Mecmua sahibine) bazı nasihatlar veriyor ve diyor ki: (Eğer gazete satmak isterseniz muhakkak her nushada bir çıplak resim bulundurunuz. Yine muhakkak iki çift biri biri ile öpüşün!) şüphesiz şu yazılar ameli bir tecrübenin neticesidir. Öyle olmasaydı gazete satıcılığı eden zat beyhude yorulmazdı?!

Hakikaten Türk matbuatı son zamanlarda her nedense açık saçık neşriyata tutulmuştur. Bunun sebebini yukardak acı ve teessüflere şayan maktuptan alınmış satırlarda aramak zarureti vardır.

Gazete satışı temin edeceğim diye henüz iyiyi kötüyü farketmekten aciz bulunan zavallı saf çocuklarla genç kızların ahlakını sarsmakta ne mana vardır? Şüphe edilmez ki, bu gibi, ahlaki ifsat edici resimler, temiz aileler arasına girmekten çok uzak kalıyor. Fakat genç çocuk ve kızların da teccüsünü uyandırıyor. O teccüs git gide bir iptila ve taklit ihtiyaçları doğuruyordu.

Bu mesele ne mutaassıp ve ne de açık düşünceli bir adamın tahammül edemeyeceği bir şeydir. Bir taraftan zabıta sinemalarında (âr ve hayaya aykırı) gelen ve düşen filimleri menderken, beri tarafta ondan daha beterleri tütüncü dükânlarında, küşe başlarında satıcı çocukların ellerinde teşhir edilmektedir.

Ceza kanunu (çıplak kart postalları gizli satanları bile) şiddetle takipederken, onlardan daha tahrik edici manzaraların neşrine ne denebilir? Bir zamanlar bir kütüphanenin bastırıldığı bazı romanların menedilmiş olduğu bile hatırladadır. Yakın zamanlara kadar, cumhuriyet adliyesi bu gibi neşriyata asla müsamaha etmiyordu.

Bir gazete demek mensup olduğu milletin aynası demektir. Kuvvetle zannediyoruz ki, Türk Milleti henüz bu kadar düşmemiştir. (Cumhuriyetin) verdiği serbestinin bu derece kötü şekilde kullanılmasına insaf ve vicdan ister!

Biz herseyde azıcık müsamaha gördük mü, hemen ifrata gidiyor, koşuyoruz! Meseleyi ve saf muhitlerde yaptığı fena te'sirleri düşünmek her akli başında olanı titretiyor.

Hergün iki kişiyi öpüştürmek şüphesiz çok kolay bir şey idi. Lâkin bunu pervasızca yaparken birazda edep ve haya duymak iktiza ederdi. Ne kadar yazık!

Açık söyleyelim ki, kimsese tariz maksadile hareket etmiyoruz. O düşüncesiz neşriyat olmasaydı şu satırları yazmaya sebep te kaimamış olacaktı.

Tabii şimdi bahsettiğimiz mektubu alan zat mecmuasındaki açık resimleri bir o kadar çoğaltacak, kendisine tavsiye edilen (esaslarla) daha ziyade dikkat ve itina gösterecektir. Hatta biz, ilk sahifemizdeki

Ecebe matbuat hulasaları ve telgraflar

Fırka kongresi

Dün İzmir vilâyet kongresi aktedildi

İzmir, (A.A) — Cumhuriyet Halk Fırkası vilâyet kongresi bu gün öğleden evvel saat onda ticaret odası içtima salonunda Fırka müfettişi Zühtü Bey tarafından açılmıştır. Kongrede vilâyet teşkilâtına dahil on beş kaza murahhasları hazır bulunmuşlardır. Kongrenin küşadından sonra reis ve kâtiplerin intihabı yapılmış, bilâhère encümenler intihabına geçilmiştir. Encümen-öğleden sonra mesaiine devam etmişlerdir. Kongre yarın umumî içtima akteyilecektir. Kongrenin üç gün içinde biteceği zannolunmaktadır. Müzakerat meyanında milli tasarruf cemiyetinin teşkili ve yerli malların sureti himayesi ile temini revacı mühim addolunmaktadır. Teşekkülü kongrede kararlaşacak olan tasarruf cemiyeti derhal faaliyete geçecektir.

Bir maç kurbanı daha!

İzmir, 29 (A.A) — Cuma günkü maçta yaralanan Altay kulubunden Vahit B. yapılan ameliyatlardan fayda veremediğinden peritonitten vefat etmiştir. Tetfını masarifi ocak tarafından yapılmıştır.

izmirde zelzele oldu

İzmir, 29 (A.A) Dün gece 18-35 te 4 saniye devam eden bir zelzele hissedilmiştir. Hasarat yoktur.

Tecrübe vaz'yeti

İzmir 29 (A.A) Tütün inhisar idaresi Seydiköy ve Sivrihisar da onar dönümlük tarlalarda tecrübe zeriyaı yapmağa karar vermiştir: Yetişecek tütün mahsulünün bütün safhatı üzerinde yapılacak fenni tetkikattan tütün zürrai için çok mühim neticelerin çıkması muhtemel addolunuyor.

Lahay konferansı hakkında

Paris, 29 (A.A) — M. Tardieu bu sabah M. Jaspard ile Lahay konferansı hakkında görüşmüş ve kendisini öğle yemeğine alkoyuştur.

Beynelmillel tediyat

Paris, 29 (A.A) — Meb'usan meclisi beynelmillel tediyat bankası hakkındaki istizah takrirlerinin müzakeresini bitirmiştir. Meclis hükûmete 271 muhalif reye karşı 316 reyle itimat beyan etmiştir.

Yeni Leh kabinesi

Varşova, 29 (A.A) — Yeni kabine sabık Başvekil M. Bertal tarafından teşkil edilmiştir. Harbiye nazaretini mareşal Pişudaski deruhte etmiştir. M. Zleski hariciye nazaretinde kalmıştır.

M. Jaspard Pariste

Brüksel : (A.A) — M. Jaspard Lahay konferansı hakkında Fransız hükûmetile müşavere etmek üzere Parise gitmiştir.

Leh ihtiyat zabitleri

Paris, 27 (A.A) M. Doumergue bu sabah leh ihtiyat zabitleri murahhas hey'etini kabul etmiştir;

klişede yazılan nasihatleri görecek olan gündelik bazı arkadaşların da kendi aralarında yarışa kalkışmıyacaklarına çok şüpheliyiz!

ARIF ORUÇ

Bahri teslihat

Heyetler Londraya geliyor

Londra : 28 - (A.A) — Bahri teslihatın tahdid meselesini tetkik edecek konferansa memur Japon murahhas heyeti Londraya gelmiştir. Heyet reisi M. Vakrt-suki gazetecilere vaki olan bayanatında Japon bahriyesi için en kuvvetli bahri devletin deniz kuvvetlerinin yüzde yetmişine müadil bir nispet temini hakkındaki kararda ısrâ edeceğini söylemiştir.

Bahri teslihatın tahdid hakkındaki Fransız muhtasasını tetkik eden bazı gazeteler Fransanın ana vatana ve müstemlekelere ait ihtiyaçları ihtirazi kayıtlarla telâki etmektedir.

Daily Herald gazetesi Akdeniz hakkında Lokarno misakına benzer bir projenin evvelâ Fransa, İngiltere ve italya arasında aktedilmek şartile kabul edileceği ve Akdeniz sahillerindeki diğer devletlerin bu misaki tastika davet olunaçağı kanaatindedir.

Kaptanların sigortası

Paris : 28 (A.A) — Meclis bir gece celsesi aketmiş, hariciye bütçesinin müzakeresini bitirmiştir. Bundan sonra ticaret gemilerine çalışanların ihtiyarlığa, ölüme ve kaza tehlikelerine karşı kendilerini sigorta ettirebilmelerini temin için bazı teşkilât vücude getirilmesi hakkındaki kanun lâiyhası müzakere ve kabul edilmiştir.

Çin ve Fransa

Paris 28 (A.A) — Çin hükûmetinin Paris sefiri haric ezmemeleket imtiyazlarının kaldırılması hakkında Fransa hükûmetinin ne düşündüğünü vene niyetle bulunduğu hariciye nezaretinden soruştur. Kendisine verilen cevapta bu imtiyazların 1930 birinci kânunun ilk gününden itibaren ilgası hususunda Çin hükûmeti tarafından izhar edilen arzusunun Fransa hükûmetince teveccüh ve muhalâsatta karşılanacağı bildirilmiş ve daha evvelce bazı teklifatta bulunmasını Fransanın Çin hükûmetinden talep etmiş bulunduğu hatırlatılmıştır.

Deniz konfransı

Londra, 29 (A.A) Deniz konferansına iştirak edecek Amerikan murahhasların ayrı bi kablo ile doğrudan doğruya Noovel'le etmeleri için tertibat alınmaktadır.

Evvelâ mülakat

Paris, 28 (A.A) Londra konferansı açılmadan bir gün evvel M. Tardieu ile M. Macdonald arasında Londrada bahri teslihatın tahdid meselesi hakkında bir mülakat vukubulacaktır.

Belediyecilerin istediği

Belgrat, 28 (A.A) Zaruri hava-yiçten sayılan bazımaddelerden alınan belediye istihlak resminin artırılması hakkında belediye meclis tarafından verilen karar başvekalatce iptal edilmiştir. Belediye meclisinin istifa edeceği zannolunuyor.

Alman murahhasları

Berlin : 28 - (A.A) Almanya hükûmeti Lahay gonfransına iştirak edecek murahhas heyetin kimlerden ibaret olacağını tesbit etmiştir. Heyete bir hafta M. Curtins, M. Moldenhaur, M. Mirth, M. Schmidt, M. Schubert ve ağlebi ihtimale göre M. Schacht dahil bulunmaktadırlar.

Yunanistanda

Gazetelere kızan iki nazır istifa etti

Atina, 29 (A.A) — Gondulis fırkasına mensup bulunan dahiliye ve sıhhiye nazırları Atina gazetelerinden birinde Jeneral Gondylis'in M. Venizelos'un siyaseti hakkında şiddetli tenkitleri havi bir mektubunun intişar etmesi üzerine istifalarını vermişlerdir.

Müzakerat neticelendi

Berlin, 28 (A.A) Almanyanın young plânı mucibince Amerikaya vereceği taksitlerin ne suretle tesviye olunacağına dair bir itilâf akti için Amerika ile Almanya arasında bir maddetten beri cereyan eden müzakereler muvafakkıyetle neticelenmiştir. Bu itilâfa nazaran Almanya tediye etmekle mükellef bulunduğu taksitleri doğrudan doğruya Amerika hükûmetine verecektir. Bu itilâf diğer devletlerle Young plânı hakkında aktedilecek itilâflarla aynı zamanda mer'iyat mevklîne girecektir

Belgratta bir tevkif

Belgrat, 29 (A.A) — Hırvat fırkası reislerinden Atchek tevkif edilmiştir. Mevkuf tethiş maksadile tahrikât yapmağa taraftar olmakla maznurdur.

Ticaret Odasında dünkü divan içtimaı

Ticaret odası riyaset divanı dün fevkalâde olarak toplandı

Ticaret odası divanı riyaseti dün bir içtima aketmiştir. Fevkalâde ehemmiyet verilen bu içtimaa divanı riyaseti teşkil eden zevattan mada İstanbul mebusu ve sabık oda reisi Hüseyin bey de iştirak etmiştir. Vaktile Ticaret odasını te'sis edenler meyanında bulunan Hüseyin bey, odanın islâhi kararlaştığı cihetle bu bap-taki şahsı fikir ve mütalaalarını

bildirmiştir. Bundan başka yeni inşa edilecek Ticaret Sarayı meselesi de görüşülmüştür. Evvelce sarayın inşası için bir milyon lira keşif edilmişken ikinci defada 1,5 milyon lira olarak keşif edilmişdi ve aradaki esaslı farktan dolayı inşa projesi akım kalmıştı. Dün bu mesele hakkında da esaslı kararlar verilmesi tekarrür etmiştir.

"Hareket,"

Karilerimize yılbaşı hediyesi

1930 - 1 - KÂNUNUSANI

Çarşamba

günü karilerine yılbaşı hediyesi olarak kendini taktim ediyor.

YARIN

gazetesini okuyan her kari müvezziden dir de

HAREKET

alacaktır.

"HAREKET," i bekleyiniz

FİKRİ TEVFIK

OTOMOBİL ve MAKİNİST MEKTEBİ

Kadın ve erkek yeni taliplerini, 6 kânunusanide başlayacak olan yeni devresine davet eder.

Taksim Stadyum arkasında : Telefon - Beyoğlu 2508

İrakda hava postası

Tahrandan:

İran dahil ve dışlarında tayyareler ile posta ve yolcu nakli imtiyazını almış olan Yongers şirketinin bu işlerde istihdam etmekte olduğu tayyareler ihtiyaca kâfi gelmediğinden bunların on altıya iblagi için Nafta Nazareti ile mezkûr şirket mümessilleri arasında muzakerata başlanmıştır.

Roçilk Mısırda

Kahireden bildiriliyor:

Meşhur bankerlerden ve dünyanı en büyük zenginlerinden Baron Roçilt hususi tayyaresile kânunuevvelin yirmi sekizinci günü Kahireye gelecektir.

Mumâileyh burda bir kaç gün istirahatten sonra, beraberindeki bir kaç dostu ile beraber avlanmak üzere tayyare ile şarki Afrika gidecektir.

Mısırda keten ziraatı

Kahireden yazılıyor:

1927 senesinde bir ecnebi şirket tarafından, keten ziraatını tecrübe etmek üzere kendisine miri araziden yüz fidanlıklar yerin itası talebini havi, ziraat nazaretine takdim olunan teklifnamenin, bu günlerde tetkikine başlanmıştır.

Şimdiye kadar Mısırda keten ekilmiyordu. İcrası tasavvur olunan bu tecrübelerde muvaffakiyet hasıl olduğu takdirde mezkûr ziraat tamim edilecektir.

Mısırda esrar nakti cezası

Kahireden yazılıyor:

1928 senesi haziranından 1929 Teşrinisanisi nihayetinde kadar tutulan esrar kaçakçıları 300 olup bunlardan 7000 İngiliz lirasına ceza alınmıştır.

Tek taksi

Tetkikat ilerliyor

Takside işliyecek otomobillerin, dünyadada otomobil imal eden müesseselerden maliyet fiatle benzin sarfiyatını en ucuz çıkarabilen fabrikanın markalarından olması hakkındaki tetkikata devam edilmektedir. Bu tetkikat esnasında muhtelif teşekküllerle eşhas tarafından tek taksi aleyhine serdedilen şikâyetlerde tetkik olunmaktadır.

Maamafih Emanet, milli tasarruf noktai nazarından daha müstfit olan tek taksi usulünü tercih edecektir. Yalnız elyevm ziyanla işliyen otomobiller eskিয়েye kadar takside kalacaktır. Bugünlerde buna ait karar verilecektir.

Berberlerin yaptığı tarifeden Emanetin haberi yok?

Berberler cemiyeti kongresince verilen karar üzerine şehrimizdeki bütün berberlerin yeknesak ücret almaları kararlaştırılmış ve bu bapta bir tarife yapılmıştır fakat bu tarife konulan ücretler pek fahiştir. Berberler yeni tarifelerinden Emaneti henüz haberdar etmemişlerdir. Tarife Emanete verilince tetkikat yapılacak ve ücretler fahiş görülürse emanetce müdahale olunacaktır.

Esrar, afyon ve morfin gibi şeylerin ticaretini şiddetle men' için polis idaresi fevkalâde faaliyet göstermektedir. Hemen her gün kaçakçılar tutuluyor.

Mağşuş çaylar

Bağdattan bildiriliyor:

Bu günlerde Bağdat çarşısında mağşuş ve muzır çaylar görülmeye başlanmıştır.

Seylandan getirilmekte olan bu çayların istimali sıhate zararlı olduğundan ithaline meydan verilmemesi için pek ziyade dikkat olunmasının gümrüklere tebligatı zımında Sihhiye müdiriyeti hükûmete bir takrir vermiştir.

Afganistanın Londra Sefiri

Bombaydan bildiriliyor:

Afganistan Kralı Nadir hanın biraderi olup Londra sefirliğine tayin olunan Şah Veli han Hindistandan geçtiği sırada mutantan surette istikbal olunmuştur.

Lahur, Delhi gibi büyük istasyonlarda toplanan binlerce halk sefiri pek hararetle surette alkışlamışlardır.

Hindlilerin gösterdikleri bu tezahurat pek manidar addediliyor.

Kuru yemiş rüsumu

Kahireden yazılıyor:

Ziraat nazareti hariçten getirilmekte olan kuru meyvalardan alınmakta olan gümrük resminin üçte bir derecesinde tenziline karar verilmiştir.

Bu tenzilattan maksat hariçten kuru meyve ithalini artırmaktır.

Kuru meyvelerden alınan rüsumun senede 2200 İngiliz lirasına balig olduğu anlaşılmaktadır.

Yanlışlık mı?

1750 ley yerine 1750 lira

Beyoğlunda bir otelde misafir Romanyalı musevi Mois, Romanyadaki ahrabasından Doççe bank vasıtasile geçenlerde on lirahlık çek gelmiş, Mois bir eczacıyı kefil göstermiş bankadan parayı almıştır.

Bir hafta evvel yine Moise Romanyadan (1750) leylik bir çek gelmiş çeki aynı acacıya tasdik ettirerek Doççe bankın gişesine gitmiştir.

Kasadar cekte yazılı (1750) ley yerine (1750) Türk lirası vermiştir.

Mois 1750 lirayı almış o gün vapura binerek İstanbuldan uzaklaşmıştır.

Doççe bankın kasadarı yanlışlığı iki gün sonra anlamış isede Muisi bulamamış, zabıtaya müracaat etmiş isede iş işten geçmiştir.

Galatadaki Rus mauastırları

Rus imperatorluğu zamanında işe edilen Galata mumhanede Aya Nikola, Aya Andirea, Paulevovski, Lileuski, Aya triyada apartmanları ve anastırları mütegayyip beyaz Ruslara ait olduğundan bir hafta evvel hükûmetce vaziyet edilmiştir.

Bu baş apartman ile beraber Beyoğlunda vaziyet edilen diğer mütegayyip beyaz Ruslara ait emlak İstanbul emlakı metruke müdiriyetince idare edilecektir.

BALKANLARDA

Sui kastçıların tevkifi

Brüksel, 26 — Belçika kralı hanedanisine sui kast yapmak üzere hazırlık yapmakta olan italyan anarşistlerinden BERIERİ tevkif edilmiştir. İstintaki esnasında Belçika kralı hanedanına sui kast yapacağını itiraf etmiştir. Arkadaşı Muskone de tahti tevkife alınmıştır.

Bulgar kralı Rinde

Bükreş, 26 — Bulgar kralı hemşiresi Evdokya ve biraderi Kiril Rinevasil olmuşlardır. İtalyan hükümeti kendilerini misafir etmiştir.

Romen komünistleri

Bükreş, 26 — 200 kadar komünist nümayiş yapmak istemişlerse de polis ve halk tarafından dağıtılmışlardır. 50 komünist mahkeme edilmek üzere hapishaneye sevk edilmişlerdir.

Batan vapur

İbrail' 25 — tuna seyrü sefer şirketine ait Dundrea vapurunun lumbaz deliklerinden giren sular yüzünden batmıştır.

Noel merasimi

Bükreş, 26 — Romen kralı ikinci Mihail ve kraliçe mari yeni sene münasebetile noel ağacı merasiminde hazır bulunmuşlardır. Küçük kral kumandanlara yıl başı hediyeleri dağıtmıştır.

Pansiyonlar ve haneler hakkında tebligat

Dahiliye vekâletinden gelen emir üzerine İstanbul, sirkeci, galata, Beyoğlu ve sair mahallerde oda oda kiraya verilen apartman ve evlerin müstecirleri bundan böyle kiracılarının isimlerinin polis karakolları ve pansiyon defterlerine kayıt etmeleri için polisler vasıtasile tebligata başlanılmıştır.

Polis tebligatı mucibince en aşağı dört odalı evler bile kiracılarını kayıt ettireceklerdir.

Aynı zamanda İstanbul Beyoğlu ve sair mahallerdeki apartmanların kapıcılarının polis nezamesi mucibince Türk tabiiyetinde namuslu ve yeni Türkçe ile defter tutmaya kabiliyetleri olup olmadığı polis merkez memurları tarafından tetkike başlanılmıştır. Bu suretle apartman ve büyük evlerin odalarına ahlaksız kadınların girmeleri men ve sirkatlerin önü alınacaktır.

Gaip olan tayyare

Bir kaç gün evvel Adalar denizinde gaip olan Aero Ekspires İtalyan tayyaresi hâlâ bulunamamış, tayyarenin icinde türk pilotu Rıdvan bey, birinci pilot kumandan Rossi, telgrafçı Purkuala, makinist Borciya ve Polimele bulunmakta idi.

Turing kulüpte

Turing kulüp dün Perapalasta bir içtima akdeylemiştir. Bu içtimada 1930 haziranında şehrimizde inikat edecek olan beynelmilel Turing kulüp kongresi hakkında bazı kararlar verilmiştir.

BEDAVA

Küçük ilanlar

İş arıyan ve iş isteyenler bir adres vermek veya öğrenmek isteyenler, ilanlarımızdan istifade ediniz.

Yarın tafsilât vereceğiz.

Bir milyarder karısını öldürdü!

Milyarder Horn Hakimlere karısını niçin öldürdüğünü büyük bir soğuk kanlılıkla anlatmıştır.

Son günlerde Haag mahkemelerinden birinde cereyan etmekte olan bir muhakeme bütün Holanda halkını pek çok alâkadar etmektedir. Çünkü katil Milyarder Horn isminde ve 43 yaşında olup karısını öldürmekle maznundur. Vak'a günü tabanca sesini duyan komşular polisi haberdar etmişler, poliste mahalli vak'a gidince madam Hornu ölü olarak bulmuştur, ve zevci milyarder de derhal tevkif edilmiştir. Muhakeme de katil mes'eleyi şöylece anlatmıştır:

— Karım eskidenberi benimle kavga ederdi ve her vakit intihar edeceğinden bahsederdi, hat-ta bir sene evvelsi yine bir kavga etmiştik ve ben de bu kavga üzerine seyahata çıkmıştım tam bir sene seyahat ettim ve usandığım evime avdet etmiştim. Vak'adan bir gün evvelsi karım annesine bir el çantası alacağından bahsetmişti. Ben de benimle ve çocuklarımızla alâkadar olmayup her vakit annesile

meşgul olduğumu soyledim. Zevcem bu lakırdıya kızdı ve intihar edeceğini söyledi... Ertesi sabah zevcem benden daha evvel kalktı ve salona doğru gitmişti ve elinde bir tabanca olduğu halde yanıma geldi ve intihar edeceğini söyledi, ben de mani olmak için elindeki tabancayı almak istedim o da vermek istemeyordu. Biraz oğraştık ve neticede elindeki tabancayı almıştım fakat istemeyerek tetiği çektim ve kurşun göğsüne isabet ettiğinden derhal zevcem öldü demistir. Heyyeti hakime de tetkikat neticesinde kurşunun istemeyerek atılmış olduğunu tespit etmiştir. Birçok şahitler dinlenmiş ve hepside maktülenin asabi, sinirli, kavgacı bir kadın olup her vakit kocasını kavga ederek intihar edeceğinden bahsettiğini söylemişlerdir. Bunun üzerine milyarder Hornun 6 ay hapsa mahkûm olması ile mahkeme neticelenmiştir.

İhtilâs

Cemal efendiye müsamaha edenlerin ifadeleri alınıyor

Pasaport ceza tahsili dolayısıyla yapılan ihtilâs tahkikatı devam etmektedir.

Müfettiş Nazım Ragıp Bey ihtilâs yapan Cemal efendinin ihtilâs miktarı makbuzlarını tetkik etmiştir. Neticede pasaport tahsili ceza komiseri Cemal Ef.'nin ihtilâsının 6400 liradan fazla olduğu öğrenilmiştir. Tahkikat tamik edilince polis dördüncü şube müdürü ve defterdarlık varidat şubesinin de bunun teşmili tekarür etmiştir.

Müfettişlik, Cemal efendinin pasaport tahsil paralarını her üç günde bir hazineye tevdi etmesi lâzımgelirken buna müsamaha edenlerin de ifadelerini almağa başlamıştır.

Ekmek ve Francala fiatları ibka edildi

Un ve buğday fiatlarında esaslı bir tahavvül görülemediğinden ekmek ve francala fiatları ipka edilmiştir.

Tiflis vapuru

Bir kaç gün evvel Köstence'den kalkarken rihüta çarparak rahnedar olan İspanyol bandıralı kömür ve petrol vapuru (Tiflis) vapuru fırtına esnasında tehlikeler geçirerek limanımıza gelmiş işede vapur fazla su aldığından rahnesi kapattırılmış Kumkapı önünde demirlemiştir.

Affedilen mahkûmler

İstiklal mahkemesince on seneye mahkûm adanmış Sait Fahri efendi ile katil mes'elesinden on seneye mahkûm Giresonlu Aptulcabbarın maluliyetlerinden cezalarının affine heyeti vekilece karar verilmiş serbest bırakılmışlardır.

Tasarruf cemiyetinde

Milli iktisat ve tasarruf cemiyetinin idare heyeti bugün bir içtima akdedecek ve cemiyetin şehrimizde esaslı bir iş görebilmesi için bazı karar verecektir.

Haciz

Mahmut Muhtar Paşanın emvaline haciz kondu

Divanı Âli tarafından 20,000 altın lira itasına mahkûm edilen Mahmut Muhtar Paşa hakkındaki muameleye başlanmıştır.

Bundan dolayı paşanın Kadıköyünde kirada bulunan muhtelif evlerine dün haciz konmuştur.

Paşanın başka emlakı olup olmadığı icra da teşkil edilen bir heyet tarafından tetkik edilmektedir. Yalnız paşanın mahkûm olduğu miktar 20,000 altındır. Bu, kâğıt para ile 190,000 lira kadar etmektedir. Paşanın emlakının bunu ödeyip ödemiyeceği mes'elesi ortaya çıkmıştır.

Yine kaçakçılık!

Müskürat İhtisarı muhafaza müdiriyetince dün Davut paşada bakkal Yusuf efendinin evinde taharriyat yapılmıştır. Bodrumda gizli duvarla ayrılmış bir yerde bir rakı imalâthanesi cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

Aynı zamanda (1000) kilo cibre, üç hasırlı kaçak rakı, amidol, nişadır ruhu yakalanmıştır. bakkal Yusuf efendi müddei umumiliğe teslim edilmiştir.

Yaptıklarına karşı

Türk tebasının ikamet ve trans müddeti Yunan polisince her tarafta kayıt altına alındığından Yunanistan giden Türkler orada bir çok müşkülâta maruz kaldıkları şikâyet edilmiştir.

Bu vaziyete mukabelei bil-misil olmak üzere Yunanistan gelecek Yunan tebasının transit vizesi bir haftadan on beş güne kadar, kzalik ikamet müddetinin nihayet üç aya kadar tahdidi Polis beşinci şube müdiriyetine ve umum merkezlere bildirilmiştir.

Vişide fahrî konsolosluk

Fransanın (Vişi) şehrinde bir fahrî muavin konsolosluk tesis edilmiş mahalli tacirlerinden ve muteberanından M. (Voyeu)nin tayini tasdiki âliyi iktiran etmiştir.

POLİS HABERLERİ

Sabıkalı Muammer

Evvelki gün Balıkpazarında Bayramın parasını çalan sabıkalı Muammer cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

Hamama giderken

Kumkapıda oturan makinist Kirkor ağayı Diyamandı ile arkadaşları Veron namında iki çocuğu hamama götürmek istemiştir, çocuklar elçabukluğuyla Kirkoran cebinden 16 lirasını çarpmışlardır.

Araba kazası

Evvelki gün Emin önünde, Beylerbeyinde oturan Mehmet Şevki efendiye Fuat isminde bir arabacının yük arabası çarpmış, bazı yerinden yaralanmasına sebep olmuştur.

Zabıtaya hakaret

Eminönünde Şahin paşa medresesinde oturan Adalet hanım resesinde oturan Hüsamettin efendiye hakaret etmeye cür'et ettiğinden hakkında tahkikata başlanılmıştır.

Bir acem hemşerisini vurdu

Kasımpaşada Kefeciler caddesinde kum amelesinden Acem Lütfi hemşerisi Celili sustalı çakı ile bir kadın mes'alesinden ağır surette yaralanmıştır.

Mecruhun yarası tehlikeli olduğundan hastaneye yatırılmıştır.

Yangın başlangıcı

Evvelki gün Üsküdar'da Cevuş deresinde sebzeçi Refikin evinden ateş çıkmış isede söndürülmüştür.

Zevcesini yaralamış

Unkapanında Azaplar sokagında Azizin evinde oturan Fatma hanım kocası Mustafa ile kavga etmiş, Mustafa zevcesini arkasından bıçakla yaralanmıştır.

Bir imalâthane yandı

Evvelki gece yeşildirekte koca handa 10, 11, 12, 13 numaralı Albert efendinin potin bağı imalâthesinden ateş çıkmış depolar kâmilan yanmıştır.

Yangında (5000) liralık zarar olduğundan ateşin esbabı hakkında tahkikata başlanılmıştır.

Fırın tutuşmuş...

Evvelki gece galatada yanık kapıda Ahmet efendinin fırından ateş çıkmışsada, vaktile yetişilerek söndürülmüştür.

Cüzdan çalanlar

Unkapanında tavavlı çeşmede 3 numaralı evde oturan Recep kantarcılarda Cüzdanile yüz lirası ve senetleri bir yankesici tarafından çalınmıştır.

Şüphe üzerine sabıkalı kaçakçılardan Osman zabıtaca karakola celp edilmek istenilmişti.

Osmanın refiki sefer ile cemal polis memurunun yakasına sarılarak kaçırmak istemişlensed cumlesi yakalanmıştır.

Boğazkesenli Mustafa

Avramı yaralamış..

Evvelki gece saat yarımında Beyoğlunda (Venedik) sokağında madam Sofyanın evinde oturan Arnavut boğazkesenli Mustafa ile bir para mes'alesinden aralarında kavga çıkmış, Mustafa bıçakla Avramı yaralanmıştır.

Mecruh hastaneye kaldırılmıştır.

Kumarbazlar cürmü

meşhut halinde yakalandılar

Evvelki gece Pangaltıda Mehmet ağanın kahvesinde kumar oynayan kumarbazlardan Artin, Hakkı Ağop Nişan körarap kumar oynarlarken cürmü meşhut halinde yakalanmışlardır.

Ahlâksızlık mücadele tedbirleri

Polis müdiriyeti üçüncü şube müdür muavini Celâl, Eminönü merkez memuru Osman, beylerle Galata merkez memuru İhsan iktisad komiserden mürekkep bir heyet Eminönü, Galata ve Beyoğlu cihetindeki gazino, birahane ve çalgılı meyhaneleri dolaşip tahkikata başlamışlardır.

Bu gibi mahallerde maruf fahişelerin oturmaları da iki akşamdanberi menedilmeğe başlanmıştır. Gerek Sirkeci gerekse Beyoğlu ve galata civarındaki meyhanesahiplerinin dükkânlarına fahişeleri kabul ettikleri görülürse dükkânları seddedilecektir.

İktisadi bahisler

Sergiler ve panayırlar Bunlara iştirak mes'alesi

Harbi umumiye müteakip dünya iktisadiyatında müşahede olunan buhranlar, bilhassa, işgal altında bulunarak maddi ve manevi büyük tahribata uğrayan memleketlerde en yüksek dereceyi bulmuştur.

Fransa, Belçika, Almanya, Avusturya, Çekoslovakya, Polonya gibi Avrupalı belli başlı sanayi merkezlerinde kâh tahribattan kâh siyasi ve iktisadi sebeplerle hadis olan ihtilâl ve grevlerden dolayı fabrikalar durmuş, mütehassıslar uzun işgallerin veyahut maglubiyetlerin neticesi olarak oraya buraya dağılmışlardır.

İşte bu sıralardadır ki gerek Belçikada, gerek polonyada hetta Fransa, Almanya ve Avusturyada dahili istikrarı müteakip fabrikaları işletmek, ticaret ve sanayle müsbet direktiler vermek için dünya sanayiinin revşini ve hedefini görmek ve tayin etmek lâzım geldi.

Umumi harbin en fena günlerini yaşayan belçikada, harbi ve sulhu takip eden 1919 senesinde tahrip olunarak bir yığın iskeletten ibaret kalan fabrikaları yeniden kurmak ve ba husus harp ve harbi takip eden zaman zarfında makine sahasında vukua geleu yeniliklerden istifade eyliyerek bu yenilikleri aynen tatbik etmek lüzümü anlaşıldı.

Fakat yeniden kurulacak fabrikaların, imalâthanelerin yaşaya bilmesi ve bilhassa inkişaf edebilmesi için müstahselâtı sinaiye için mahreç temini lâzımdır. Bilhassa harpten sonra gaip olan müşterileri tekrar toplamak ve bunlarla olan eski münasebetleri ihya eylemek zaruridir.

Bu iki mes'elenin tamamen hallinin teminini Belçikalılar beynelmül ticaret ve sanayi panayırı tesis ve küşadında buldular.

1919 senesinde bu müessesat tahtında açılan (Brüksel beynelmül ticaret ve sanayi panayırı) hakikaten Belçik iktisadiyatı için pek nafi ve faideli olmuştur. Bu panayır her sene mütezayit bir muvaffakiyete nail olmaktadır. Hatta önümüzdeki sene Belçika istiklâlinin yüzüncü devri senevîsi münasibetile Belçikanın üç mühim merkezinde (Anvers, Brüksel, Liyej) de ayrı ayrı beynelmül sergiler küşat edilecektir.

Polonyada da aynı hal vaki olmuştur. Uzun müddet üç ayrı siyasi teşekkülün idaresi altında kalan polonyayı üç devletin gümruk idareleri üç ayrı kısma teşvik ettiğinden memleketin erbabi ticaret ve sanayii yekdigerinden mecburi bir surette ayrılmıştır.

Harbi müteakip milli hudud-dahilinde müstekil bir Lehistan devleti teşekkül ettikten sonra dahilen erbabi sanayi ve ticaret yekdigerine tanıttırılmak ve yeni lehistanın yeni sanayiine yeni mahreçler bulmak gayesinin tahakkukuna hizmet edildi.

Bu hususta Poznan belediyesi ilk adımı attı. Ve kendi şehrinde sırf polonya sanayi ve ticaretini Polonyaya tanıtmak gayesile bir (milli Poznan panayırı) tesis etti. Tesisinden dört sene sonra bu panayır Polonya ticaret ve sanayiini cihana tanıtmakla ve cihan ticaret ve sanayii ile temas ettirmek için beynelmül bir hale ifrag olundu. Sergi ve panayırların çok mühim tesirâtı neticesidir ki bu gün Polonyada (Lev, Poznan, ilâ)

BAR DÖNÜŞÜ

Fırtınalı hava... kürklü palto-larının yakalarını kulaklarına kadar çekmiş, şışman enseli insanlar. Kristal kakılı barın uzunluklarından binlerce mumluk ışık fakir insanların gözlerini alıyor... çıplak kollu, entarileri bellerine kadar açık kadınlar ağızları pipolu cüzdanları şişkin ve yağlı suratlı hovardaların kollarında kadeh kaldırıyorlar...

Simsiyah Arap galabalığı ellerinin bütün damarlarını şişirecek davulları paltatıyor, saksafonu öttürüyor.

Dö üyorlar... Erkeklerin kollarında gözleri mahmurlaşmış kadınlar, avizelerinde yeni bir bayat kaymağı saklıyan tava ve nihayet cüzdanlardan kasaya boşanan kâğıt liralalar... Dönüyor.. Dönüyor.

Souktan kırbacın, yağmurdan sillelin ve fırtınadan tekmenin bütün kudurganlığı ile yüzünü şamarladığı iskelet yığını...

Bu iskelet yığını mektep müzelerinde talebeye gösterilen cansız bir kemik külçesi değildir.

Bu topallyarak ayaklarını sürüyen ve göğsünde harp kurdelesini taşıyan insan Çanakkalede

Anafartalar'da doğuşen bir vatan çocuğudur.

Barın kapısı açıldı... Sarhoş kahkahaları ve bin bir içkinin baş döndüren buharı sokağa fırladı... Manasız sözle ve işveli manalarla zengin insanlar homurdanan otolarına ilerliyorlar...

Dünün gaza kahramanı derisi kemiğine yapışmış elini uzatarak merhamet dileniyor.

Ve... Çapkın bir kadın kahkahası bu uzanan ele istihzanın sadakasını koyuyor...

Mechul kahramanın kalbinde bir yara sızladı ve gözleri bulandı.

Çanakkalenin kafa tası iye-tittiren harp sperlerini, insan kemiklerinin birbirine çarpıştığı Anafartayı ve sonra... büyük yerleri henüz terlemiş Türk çocuğunun Sakarya'da Dumlupınar'da doğuşen gölgesini görür gibi oldu. Sonra içini çekti ve gözlerini parçalanmış çeketin eteğiyle kuruladı...

Adsız kahraman ışıklı yollar-dan karanlık köşelere adımlarını sürdü ve gayboldu.

E. Korkut

Yaş meyvalar açıkta satılmıyacak

Yıkınması ve soyulması kabil olmayan yaş meyvaların açıkta satılması menedilmiştir. Buna riayet etmeyen esnafın tecziyesi kararlaştırılmış ve teftişata başlanmıştır.

Almanya'da (Leyepzig, Kolonya) Frankfurt Sürmayn, Breslâv.. ilâ)

Avusturyada (Viyana, Graç.. ilâ) Fransada (Aje, Anes, Paris, Nis.. ilâ) gibi Holandada, İsveçte, Danimarkada, İstonyada, Çekoslovakya'da, Macaristanda, İtalyada, Fenlândiyada, ve hatta Yugoslavyada, Yunanistanda muhtelif vadilerde ve gayelerde müteaddit sergiler ve panayırlar küşat olunmaktadır.

Sergi ve panayırların cihanşumul tesirleridir ki iştirak mes'alesinin büyük bir ehemmiyet iktisap eylesini intaç ediyor. Bunu tetkikini diğer bir yazıya bırakıyoruz. S. Cemal

Taksim meydanı

Tramvaylar yakında işliyecekler

Taksim meydanı tesviyei tûrabiyesinin artık son ameliyatı yapılmaktadır. Tramvay şirketinin ray ferşiyatı da bîtmek üzeredir. Önümüzdeki ayın içinde havuzun inşasına başlanacaktır. Tramvaylar yakında yeni yoldan işliyecekler ve şimdiki muvakkat hattın işgal ettiği kısımda da tesviyei tûrabiye yapılacaktır.

BEDAVA

Küçük ilânlar

İş arıyan ve işçi isteyenler bir adres vermek veya öğrenmek isteyenler, ilânlarımızdan istifade ediniz.

Yarın tafsilât vereceğiz.

YARINın hazırlıkları

Yeni eserler-Cazip mevzular

Gazetemiz karilerine takdim için çok cazip mevzular üzerinde yeni eserler hazırlamıştır.

Karilerimizin yüksek rağbet ve teveccühü karşısında, birçok müşkülleri yenmek hususunda artan kuvvet ve cesaretimiz, bizi hergün dünden biraz daha fazlâ çalışmağa teşvik ediyor.

Karilerimiz. YARINın memleket mes'eleleri etrafındaki mevzular, hususî haberlerini bundan sonra da muntazaman daha fozlâ bir şekilde sahifelerimizde bulacaklardır.

Bundan başka, haftanın muhtelif günlerinde, ayrı ayrı bahislerin tetkikine hasredeceğimiz sahifeler, karilerimizi azamî şekilde memnun edecektir.

Bu sahifeleri açarken gayemiz şu olacaktır: munhasıran memlekete ve halka hizmet...

Bu itibardır ki sahifelerimizde açık saçık resimler yerine bir ekmeç mes'alesi görülürse, daha evvelkilerin taraftarları bizi mazur görmeli ve —eğer bir noksan telâkki ediyorlarsa— bunu da gayemiz samimiyetine bağışlamalıdır.

Gazetemiz, yeni edebiyat gençliğini memlekete tanıtmak için bir de edebiyat günü ihtisasına karar vermiştir.

YARIN tahrir ailesi bu naçiz mesaisini muhterem karilerine bildirirken, şunu da kendilerinin ricaya karar vermiştir.

Gazetemizin daha ziyade sizin olması için ne düşünüyorsunuz? Arzularınız bizi rağbeliniz kadar teşvik ve teşci edecektir.

Daima şen ve daima sıhhatli gezenler **Bilecik rakısı** içenlerdir

MUALLİM BEYLERE

YENİ
Umumi tedris usulü

Birinci cilt

Faal Mektep Usulü

Umumi tedris usulü 3 cilt olacaktır 1inci cilt Faal Mektep, 2 inci cilt isticvap 3ncü cilt Teksif usulüdür

Her cilt 5 Formalik Cüzü halinde çıkmaktadır. beher cüz 25 kuruştur. 3 Ciltte abuna olanlara % 25 tenzilat yapılır.

Cüz: 1 çıktı

Dökruli usulünün tatbikatı

Yeni tedris usulü

ABUNA ve SATIŞ YERİ: Ankara caddesinde İK DAM KİTAP MATBAASI

fiatı 75 kuruştur

fiatı 20 kuruştur

ÜSKÜDAR BANKASI

100,000 LIRA SERMAYELİ TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

Enafî himaye maksadile teşekkül etmiş milli bir müessesidir. Müsait şeraitle tediyat kabul eder ve mutedil faizle ikrazatta bulunur.

Merkezi: Üsküdar'da İskele kurbunda
Tel. Kudüköy 590

SELÂNIK BANKASI

1888 de tesis edilmiştir

Merkezi umumî. İstanbul

SERMAYASI 30,000,000 FRANK

TÜRKİYE ŞUBELERİ

Galata, İstanbul, İzmir, Samsun, Adana, mersin.

Yuannistan Şubeleri: Selânik, Atina, Kavala.

Her türlü banka muamelâtı, itibar mektupları, her nevi akçe üzerinden hesabâtı cariye, çek muamelâtı.

Gümrükler umum müdürlüğünden:

1 - Umum müdürlük binasının cümle kapısında mevcut pilâna tevfiakan inşa ettirilecek lastiklik bedeli keşfi olan 400 lira üzerinden 20 gün müddetle ve münakasası aleniye münakasaya konulmuştur.

2 - Şartnameler Gümrükler Umum Müdürlüğü Levazım Müdürlüğünden alınabilir.

3 - Talipler yüzde yedi buçuk teminat akçesi bulunan 30 lirayı hamilen 11 kânunsi 930 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 de Umum Müdürlükte müteşekkil mübaya komisyonuna müracaatları

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Sermayesi: Tamamen tediyeye edilmiş 4,000,000 Türk lirası

Merkezi umumî: ANKARA

ŞUBELER:

Ankara	Adana	Ayvalık
İstanbul	Trabzon	Zonguldak
Bursa	Balıkesir	Kayseri
İzmir	Giresun	Mersin
Samsun	Edremit	

BÜTÜN BANKA MUAMELÂTI YAPILIR

Liman işleriyle alâkadar olanlara

İstanbul liman şirketinden:

İstanbul limanında ticareti bahriye ihracat eşyası şeraiti atıye dairesinde vapurlara tahmil ve tahliye olunacaktır.

1 - Vapurlara verilmek üzere alınacak eşya için eshabî tarafından münhasıran şirket vesaiti istimal olunmak lâzımdır. Bunun için sevk merkezleri her zaman emre amadedir.

2 - Gündüzleri sevk merkezlerine ve gece tatil günleri de Galata'da Haydar hanında (telefon 2606) müracaat edilirse talep edilen her türlü vesait ihzar edilir. Bu vesaitin de münhasıran şirket romörkörlerle çekilmesi lâzımdır. Eşyanın nakli ve gümrük muamelesinin takip ve icrası eshabına aittir.

3 - Bu işler için alınacak vesait eylevm meri tarifeye aittir.

4 - Hariçten vesait tedarik ve istimal edilmesi imtiyaz mukave-muhaliif bulunduğundan bu suretle yapılacak nakliyata ait ücretler eshabından ayrıca tahsil edilecektir.

5 - İmtiyaz mukavelesi mucibince ordino ve beyannameler şirketimiz tarafından müsaddak olmadıkça gümrük muamelesi yapılamayacaktır. Bu tasdik işleri İstanbul gümrük manifesto dairesinde şirketin gişesinde yapılır. Tüccar şirketten vesait aldıkları müspet makbuzlarını bu gişeye gösterip ordinolarını ve beyannamelerini tasdik ettireceklerdir.

6 - İleride bir güne şikâyete mahal kalmamak üzere alâkadarların nazarı dikkatlerini celbedilir.

UMUM MÜDÜRLÜK

MÜNAKAŞA TEHİRİ

Gümrükler Umum müdürlüğünden

1 - Muhafaza memurları için yapılacak kaputların münakasa günü 30 - Kânun evvel - 929 olarak ilân edilmiştir.

2 - Münakasa 6 - Kânun sani - 930 tarihine müsadif Pazartesi gününe tehir olunmuştur.

3 - Taliplerin 6 - Kânun sani - 930 günü saat - 14 te İstanbul Baş müdürlüğünde müteşekkil Gümrükler Umum Müdürlüğü satınalma komisyonuna müracaatları.

ÇIRAĞAN SARAYI BASKINI TEFRİKASI & ALİ SUAVİ Hâdisesi & Muharriri: **AYHAN**

Süt pahalılaşıyacak Sütçüler

Yeni intihap yapacaklar

Sütçüler Cemiyeti idare heyeti istifaya sevk edilmiştir. İstifaya sebep mali buhrandır. Yakında yeni heyet idare intihabatı yapılacaktır. Cemiyet kâtibi umumi Şerif bey diyorki

- İki ay evvel yeni heyet intihap edilmişti. Mali vaziyet istifaya sebep oldu. Cemiyetimiz hem müstahsilleri hem müstehlikleri ihtiva etmektedir. Şehrimizdeki verimli inekler 400 le 500 arasında çıktı ve bunlar bir heyeti mahsusa emrile itlaf olundu. Bu yüzden fazla zarar olduğunu zannetmem. Arpa fiatları yüksek olmakla beraber şimdilik süt fiatlarının artması mevzubahs değildir.

Bir terfi

Polis 4 üncü şube müdüriyeti santral memuru Osman efendi bir derece terfi etmiştir.

BEDAVA

Küçük ilânlar

İş arıyan ve işçi isteyenler bir adres vermek veya öğrenmek isteyenler ilânlarımızdan istifade ediniz.

Yarın tafsilât vereceğiz.

DIŞTABI

MEHMET KÂMİL

Yeni postahane aarşısında Verelora han N. 13-14

BÜ GÜNKÜ HAVA

Dün azami hararet asgarı 2 idi. Rüzgâr ekseriyetle şimalden esmiştir. Bugün rüzgâr şimalden esecek ve hava kapalı olacaktır.

"YARIN,,IN TAKVİMİ

Pazartesi Kânunuevvel

30 1929

Güneşin doğuşu: 7,23

Namaz vakitleri

sabah öğle ikindi akşam yatsı imsak
7,25 1,09 14,32 16,44 18,23 5,34

- 68 -

- 65 -

Kamış parçasını, suları süzülerekten dışarıya çıkardı. Güzel cariye'nin gözleri muvaffakiyet ve sevinçle parlıyordu. Artık Valde Sultana gidip müjdelere vermeye yüzü oluyor, demekti.

Hemen mahzenden dışarıya fırladı. Bakalım İkbâl öbür tarafta ne yapmış, Araplar uyanmışlarsa onları oyahya bilmiş miydi? Tacî Zerrin merdivenden yukarıya çıkarken, İkbâl merdiven başında öbeni beklerken gördü. Demek ortalıkta fevkalâde birşeyler ceryanetmemişti. Araplar uyanmamış olacaktı ki İkbâl merdiven başında kendi kendine bekleyip duruyordu.

Tacî Zerrin merdivenleri ihtiyatla çıktı. İkbâl de Valde Sultanın odasına gitti. Valde Sultanı yatağı içinde otururken buldu. Bundan da anlaşıyordu ki, Şevkefza kadın Efendi halâ uyumamıştı. Kendisini bekleyip duruyordu.

Valde Sultan Tacî Zerrini görünce:

- Nasil kız? diye yatağından fırladı. Mektubu ele geçirip geçirmediğini sordu. Arapların uykuda olup olmadıklarını anlamlaak istedi. Tacî Zerrin bir solukta vaziyeti anlattı:

- Araplar uyuyorlar, İkbâl merdiven başında bekliyor. Âz daha mektubu ele geçiremiyorduk, dedi. Koynundan ıslak kamış parçasını çıkardı, Valde Sultana uzattı. Şevkefza kadın hırsla saldırdı. İşte oğlu Sultan Muradın bütün istikbali şu küçük kamış parçasının içine sokulmuş olan kâğıtta idi.

Şevkefza kadın kamışın ucunda tıkalı olan tipayı çektii attı: İçerden kükürü bükülmüş bir mektup çıktı. Bu mektup Ali Suavi efendinin yazdığı mektuptu. Valde Sultan (Yarın değise öbür gün emri hayre başlanacağı) kaydini görür görmez kendinden geçer gibi olmuştu. Gözünün önüne Sultan Aziz'in Tahtan indirildiği yağmurlu (Mayıs) sabahı gelir gibi olmuştu. O sabah Süleyman Paşa Necip Beyle beraber Sultan Mu'adî alup götürmüşlerdi.

Şüphesiz bir müddet sonra tekrar gelecekler, tekrar işaret vereceklerdi. Tabii ikinci gelişte de cevap alamazlarsa, dönüp gitmeleri ihtimalleri kuvvetli di. Halbuki Tacî Zerrin yanlıyordu. Kendisi şamdanla işaret verdiği zaman, Kleanti, Ali Suavi ve Aziz beylerle Fatih'te Hoca Kâzım efendi ile görüşüyorlardı. Lâkin Tacî Zerrin işin iç yüzünü bilmediği için yanlışı muhakemelere kapılıp gidiyordu.

Genç cariye tekrar aşağıya inmişti. Gidip Valde Sultana: İşaret veren yok! Efendim, diyecekti. Arapların odası önüne geldiği zaman İkbâl orada gördü. Arkadaşına bulunduğu yerden bir yere ayrılmamasını işaret etti. İkbâl de zeki bir kızdı. Tacî Zerrinin ne demek istediğini anlamıyacak kadar kalın kafalı değildi. İçinden: kimbilir Tacî Zerrin ne işaretler almış otacak! diye düşündü.

Tacî Zerrin bir gölge gibi Valde Sultanın odasına aktı Valde Sultan soyunup dökünmüştü. Tacî Zerrin:

İşaret yok! Sultanım, dedi. Şevkefza kadın:

- İşaret yok mu? diye mırıldandı.

- Evvet.. şamdanla üç defa işaret verdim.

- Cevap almadın mı kız?

- Almadım Efendim!

- Kız sakın onlar daha evvel işaret vermiş ölmasınlar.

- İşte cariye'nizde o ihtimali düşündüğüm için Efendimize arzetmeye geldim...

- Öyle ise yukarıya koş! Durma.. Onlar muhakkak tekrar işaret vereceklerdir. Fakat, ya bir feyklaadelik olmuşsa... Ya onları yakaladılarsa

Tacî Zerrin başını göğsü üzerine düşürmüştü, Evvet, Sultan Hamit şüphe etmişse mutlak Kleantinin evini bastırması olacaktı. Valde Sultan, her ihtimale karşı tekrar yukarıya çıkıp beklemesini emretti.

BÜYÜK TAYYARE PİYANKOSU

YEDİNCİ TERTİP ALTINCI KEŞİDE

11 KANUNUSANI 1929

Büyük ikramiye:

200,000 liradır

Ayrıca:

50,000
30,000
20,000
15,000
10,000 liralık ikramiyeler
100,000 ,, bir mükâfat

OPERATÖR

Ahmet Burhaneddin

Cerrah Paşa Hastahanesi Operatörü

İstiklâl caddesinde Rus sefarethanesi karşısında

Suriye han No: 8.

Telefon: Bey : 1615

yavruların

BU GÜNKÜ VE YARINKİ

SAADETİ

BANKAMIZIN ONLAR İÇİN HAZIRLADIĞI

KUMBARALARDIR

Onlara kumbara alınız

TÜRKİYE İŞ BANKASI

ALÂMETİ FARİKA

HAKİKİ

ALÂMETİ FARİKA

RADIUM

Romanınızı kesiniz ve kitap gibi katladıktan sonra okumayı unutmayınız

- 66 -

İşte tam o dakikalarda da Kleanti Hoca Kâzım efendinin evinden ayrılmış, kendi oturduğu konağa gidiyordu. Tacı Zerrin tekrar yukarıya çıktı Şamdanı yine oda dışında bırakmış kendi penceresine gitmişti. Hava çok güzeldi. Mayıs gecesi tatlı bir serinlik yapıyordu. Tacı Zerrin pencere önünde bir saat kadar beklemişti. Artık uykusu gelmişti ki, Kleantinin evi tarafından kışıl açılan bir şavk görür gibi olmuştu.

Hah, işte işaret veriyorlar di Tacı Zerrin kapıya atılarak yanmaktan mumları eriyen şamdanı yakaladı. İçeriye koştu. Şamdanı bir iki kerre kaldırıp indirdikten sonra yanan mumları söndürdü.

İşte Kleantinin evinde de aynı işaretler tekrar edilip duruyordu. Demek artık su haznesine gidebilirler, su yolu vasıtasıyla çirağana salvericek olan mektubu alabilirlerdi.

Tacı Zerrin hemen aşağıya koşmuştu. İkbâl halâ olduğu yerde nöbet tutuyordu. Tacı Zerrin İkbâl'e birşey söylemeğe lüzum görmeden taş merdivenleri ikişer üçer atladı.

Alt kattaki su taksim yerinin bulunduğu büyük mahzene girdi. Taksim haznesinin anahtarı koynunda idi. Fakat telaşla karanlıkta inmiş, ışık almayı unutmuştu. Şimdi hazneye el yardımıyla bulabilse bile öteki taraftan salverilecek olan kamış içindeki mektubu nasıl görecekti? Tacı Zerrin asıl en lüzumlu şeyi unutmuş olduğunu ancak şimdi şu müsgül anda anlıyordu.

Genç cariyeye için tekrar geriye dönmekten, bir mum almakta başka yapılacak şey yoktu. Vakit geçirmeden geriye saldırdı. Merdiven boyunda nöbet tutan İkbâl'e yavaşça seslendi

İkbâl, kız İkbâl!

İkbâl arkadaşının sesini duymuştu. Merdivenden aşağıya bak-

-Çabuk bir şamdan yetiştir diyordu. İkbâl çabucak odalarından iki kollu bir şamdan yakaladı, aşağıda bekliyen arkadaşına yetiştirdi.

Oh, artık Tacı Zerrin aydın aydın işini görür becerebilirdi. Su haznesine sür'atle dolan sular gürüldüyordu, Cesur çerkes kızı elindeki anahtarla hazne kapağını açtı. İkbâl'in getirdiği şamdanı taş üzerine bıraktı. Haznedeki sular göpürerekten döneşiyor, ayrı ayrı küçük künlere taksim olup gidiyordu.

Fakat, görünürlerde kamış parçasına benzeyen bir şeyler de yoktu. Yoksa onlar öte taraftan mektubu atmışlar da, Tacı Zerrin mum aramaya gittiği zaman kamış su deliklerine mi akmış, kaybolmuştu? İşte bu da bir başka felaket olacaktı. Eğer mektup kaybolmuşsa, Valde Sultan Tacı Zerrini berbat edecekti. Buna asla şüphe edilmemeli idi.

Tacı Zerrin ayağı ucunda köpürüp dönen sulara bakarken keder ve heyecanından ve yapacağını bilemiyordu. Ah yarabbi, nasıl olmuştu da, şu mum almayı unutu vermişti? Şimdi Valde Şevkefza kadına ne cevap verecek, mes'eledeki kabahatını nasill te'vil edebilecekti?

Tacı Zerrin dalgın dalgın sulara bakarken, Ana yoldan sür'atle beyaz birşeyin fırladığını, karşıdaki küçük şu küngünün kenarına sepiktan sonra hazne içinde köpüren sular arasında bata çıka dönüşmeye başladığını görür gibi olmuştu. Evvet, genç kadın yanlış görmemişti. Su yolundan şimşek oğrıyan beyaz bir kamış parçasıydı. Tacı Zerrin halecan icinde elini suya daldırdı. Eyvah... kamış eline carpmış çeryana kapılarak hamama giden dar künye doğru akmıştı. Tacı Zerrin atiklik edip yakalayamazsa, mektup elden uçacak gidecekti. Genç kadın dirseklerine kadar sıvalı kolunu bir kerre suya daldırdı. Kamış su yüzüne oğradı, Tacı Zerrin yakalamaya muvaffak olmuştu.

Seyrisefain

Merkez acantası: Galata
Köprü başında: Beyoğlu 2392.
Şube acantası : Mahmudiye
hanı altında İstanbul 2740

Ayvalık sürat postası

(MERSİN) vapuru 31 Kanun-ı Evvel Salı 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu Çanakkale Küçükuyu, Edremit, Bırhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşta mezkûr iskelelerle birlikte Altunoluğa uğruyarak gelecektir.

Gelibolu için yalnız yolcu alınır yük alınmaz.

Matbaamıza gelen eserler

Muhit çıktı

Her ay çıkan ve on beş aydan beri her nüshası başka bir güzelliğe bürünen aile mecmuası (Muhit) in bu ay çıkan 15 inci sayısı tam manasile bir şaheserdir. 80 sahife 100 den fazla resim 50 den fazla hikâye, makale roman ve şiir

Memleketin her sınıfını alâkadar eden kıymetli yazılar. Halkın en çok sevdiği muharrirlerin yazıları. Ayrıca bu nüshaya yedi renkli ve karton üzerine yapılmış bir tablo, Mozanın keman ve piyano için bir notası, iki elbise yapmak için kart üzerine biçilmiş olbise tablo ilâvesi vardır.

BAKÜS Rakısı

Satılık

Oto aranıyor

Az kullanılmış iki kişilik bir araba olanların tahriren matbaamıza S. Z. remzile müracaatları.

Ot

Haydarpaşada zedi kuruşa teslim edilmek şartile inek ve hayvan gıdasına en elverişli ota ihtiyacı olanlar Maksudiye hanında 20 numarada sabri Beye müracaat etsinler.

Kambio ve Nukut	Kapandı
Nakit	
İsterlin İngiliz	1026 —
Dolar Amerika	212 50
20 Frank Fransız	164 —
20 Lire İtalya	222 —
20 Frank Belçika	118 50
20 Drahmi Yunan	55 50
20 Frank İsviçre	816 —
20 Leva Bulgar	30 25
1 Florin Felemenk	84 50
20 Koron Çekoslovak	— —
1 Şilin Avsyturya	50 —
1 Rayhmark Al.ya	50 25
1 Zeloti Lehistan	— —
20 Ley Romanya	27 —
20 Dinar Yugoslavya	174 75
1 Çervonei Sovyet	— —
Kambio	
Londra 1 İsterlin k.	— —
Nyü 1 türk lirası dolar	— —
Paris 1 türk lirası F.	— —
Milano 1 türk ,, lire	— —
Bürüksel ,, ,, belga	— —
Cinevro ,, ,, firank	— —
Sofya ,, ,, leva	— —
Amsterdam ,, florin	— —
Madrid ,, ,, pezetai	— —
Berlin ,, ,, mark	— —
Varşova ,, ,, zelot	— —
Bukreş 20 ley kuruş	— —
Rusyaçervoneçi kuruş	— —